

ВИСОКОЧЕСТОТЕН ЗАХРАНВАЩ ИЗТОЧНИК ЗА ЛУМИНИСЦЕНТНИ ЛАМПИ С ПОДОБРЕНИ ЕНЕРГИЙНИ ПОКАЗАТЕЛИ

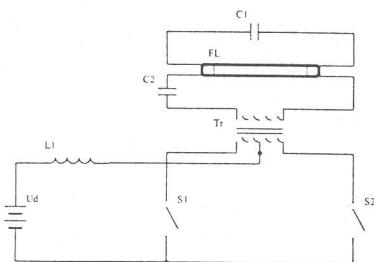
Доц.г-р инж. Никола ГРАДИНАРОВ, см.ак.г-р инж. Николай ХИНОВ,
инж. Димитър АРНАУДОВ

Технически университет - София, Камегра "Силова електроника"
E-mail:hinov@yahoo.com

High frequency, low losses electronic ballast founded on RI is presented. Two different topologies are used depending on the DC source. When DC supply voltage is low fig.1 circuit is preferred - inverter with "zero outlet" transformer. And with high DC source the half-bridge (fig.2) topology is proposed.

Because of the DCCM low-power high-frequency thyristors can be used. The high-frequency power supplied to the load can be increased by using the multiple-stage circuit presented in the paper. In addition this allows using thyristors with lower ratings.

Необходимостта от високочестотни захранващи източници за

фиг.1

луминисцентни лампи прави целесъобразно използването на резонансни инвертори тъй като те се отличават с намалени комутационни загуби, особено когато те работят в режим на подрезонансна честота. В този случай използването на тиристори с висок клас параметри е за предпочитане в сравнение с употребата на биполярни, IGBT или MOS транзистори.

При ниска стойност на напрежението на постояннотоковия захранващ източник подходяща е схемата на резонансен инвертор с нулев извод на инверторния трансформатор, показана на фиг.1, а при високи стойности на захранващия източник е възможно да бъде използвана полумостовата схема на резонансен инвертор, показана на фиг.2.

В последователната еквивалентна схема на променливотоковата верига участват трансформираниите R_T и C_T от действителния товар, изразите за които са:

$$R_T = \frac{R_e}{1 + \tan^2 \varphi_T}$$

$$X_T = \frac{X_{C1}}{1 + \cot^2 \varphi_T},$$

където R_c и X_{C1} са съответно активното съпротивление на луминисцентната лампа и паралелно включението и капацитет C_1 .

За анализа на работата на тези схеми се използва подхода даден в [1], според който изразите за инвертирания ток и напрежението на комутиращия кондензатор са:

$$(1) \quad i(\vartheta) = \frac{2kU_d}{\omega_0 L_k} e^{-\frac{\delta}{\omega_0} \vartheta} \sin \frac{\pi}{\lambda} \vartheta = I_m e^{-\frac{\delta}{\omega_0} \vartheta} \sin \frac{\pi}{\lambda} \vartheta,$$

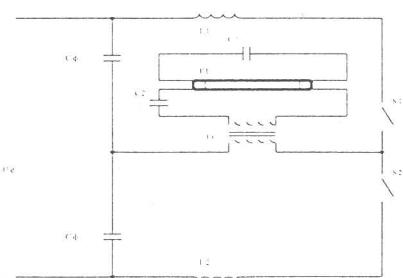
$$(2) \quad u_C(\vartheta) = U_d - 2kU_d \sqrt{1 + \left(\frac{\delta}{\omega_0} \right)^2} e^{-\frac{\delta}{\omega_0} \vartheta} \sin \frac{\pi}{\lambda} (\vartheta + \varphi),$$

където $\omega_0 = \sqrt{\frac{1}{LC} - \delta^2}$ е резонансната честота на последователния

кръг, $\delta = \frac{R}{2L}$ - затухването на последователния резонансен кръг, U_d - захранващото напрежение, $k = \frac{1}{1 - e^{-\frac{\delta}{\omega_0}}}$ - коефициент на разколебаване.

$$I_m = \frac{2kU_d}{\omega_0 L_k}, \varphi = \frac{\lambda}{\pi} \operatorname{arctg} \frac{1}{\delta}.$$

ω_0

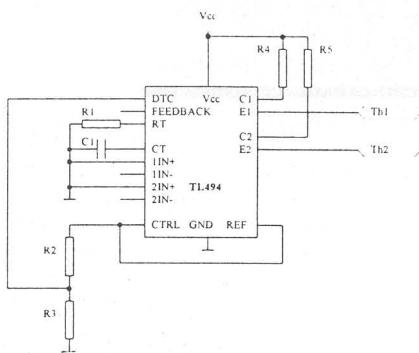

фиг.2

$k=2.7$, $I=2.2A$, а в установен режим са съответно $k=1.35$, $I=1.8A$.

Системата на управление в блоков вид за схемата от фиг.1 е представена на фиг.3. Тя е изградена на базата на интегрална схема TL494, като за формирател за продължителността на управляващите импулси се използват възможностите на интегралната

Свойствата на резонансния инвертор при този специфичен товар позволяват запалването на лампата и продължаването на работата в нормален работен режим без използването на специални средства. Така например коефициентът на разколебаване k и консумирания ток I при пуска на схемата от фиг.1 за мощност на луминисцентната лампа 40W при захранващо напрежение 24V са

фиг.3

схема, а самите управляващи импулси се подават непосредствено към тиристорите.

Литература:

1. Градинаров Н. П., Н. Хинов, 1997, "Анализ на автономни резонансни инвертори с комплексен товар". *Сборник доклади на Шестата национална научно-приложна конференция с международно участие „Електронна техника - ET'97“ 24-27 септември 1997г.*, гр.

Созопол, 68-73.

2.M.K.Kazimierczuk and W.Szaraniec, "Electronic ballast for fluorescent lamp", IEEE Trans. Power Electron., vol. 8, pp. 386-395, Oct 1993

3.Tsia-Fu Wu, High-Efficiency Low-Stress Electronic Dimming Ballast for Multiple Fluorescent Lamps", IEEE Trans. Power Electron., vol. 14, pp. 160-165, Jan. 1999

4. Юдов.Д.Д *Сборник доклади на Пета национална научно-приложна конференция с международно участие „Електронна техника - ET'96“ 24-27 септември 1996г.*, гр. Созопол, 68-73.